

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 11Cb/16/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7817210473
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Vrbjar
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2018:7817210473.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudca JUDr. Peter Vrbjar, v spore žalobcu Slovenská republika zastúpená Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky, so sídlom Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava, IČO: 00 686 832, právne zastúpený Bobák, Bollová a spol., s.r.o., so sídlom Dr. Vladimíra Clementisa 10, 821 02 Bratislava, IČO: 35 855 673, proti žalovanému O.M.D. KOVO, spol. s r.o. Rožňava, so sídlom Krátka 569, 049 51 Brzotín, IČO: 17 080 941, právne zastúpený Puchalla, Slávik & partners s.r.o., so sídlom Kmeťova 24, 040 01 Košice, IČO: 36 860 930, v konaní o zaplatenie 342.647,36 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 342.647,36 Eur s 9,00% úrokom z omeškania ročne od 07.11.2017 do zaplatenia.
II. Žalobcovi sa voči žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania a paušálnu náhradu trov konania vo výške 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 01.12.2017 domáhal voči žalovanému zaplatenia 342.647,36 Eur s 9,00% úrokom z omeškania ročne od 07.11.2017 do zaplatenia, paušálnu náhradu výdavkov 40,- Eur a náhradu trov konania spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia vo výške 2.686,30 Eur.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 28.04.2009 uzatvoril žalovaný s Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky v zastúpení Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou, so sídlom Bajkalská 27, 827 99 Bratislava, IČO 00002801 (ďalej ako „poskytovateľ“) Zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej ako „NFP“) č. Y.-W.-XXXX/XXXX/XX v rámci Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast (ďalej ako „OP KaHR“). Predmetom Zmluvy o poskytnutí NFP bola úprava zmluvných podmienok, práv a povinností medzi poskytovateľom a žalovaným, pri poskytnutí NFP zo strany poskytovateľa žalovanému, na realizáciu aktivít projektu, ktorý bol predmetom schválenej žiadosti o poskytnutie NFP, s názvom „Zvýšenie efektívnosti a konkurencieschopnosti firmy zavedením inovačnej technológie do výroby“, kód projektu v V. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „Projekt“). V zmysle článku 3 ods. 3.1 Zmluvy o poskytnutí NFP sa poskytovateľ zaviazal poskytnúť žalovanému, za podmienok stanovených v zmluve, NFP do výšky 342.647,93 Eur, čo predstavovalo 50% z celkových oprávnených výdavkov na realizáciu aktivít Projektu. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „NS SR“) Uznesením sp. zn. 3To/6/2016 zo dňa 22.02.2017 zamietol odvolanie prokurátorky Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ako aj odvolania obžalovaných V. M. S., V. L. B. a N. W., proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu pracovisko Banská Bystrica (ďalej ako „ŠTS BB“) z 8.12.2015 sp. zn. BB-3T 16/2013, v trestnej veci pre zločiny poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností podľa § 261 zákona č. 3008/2005 Z. z. Trestného zákona v znení neskorších predpisov (ďalej ako „Trestný zákon“) a subvenčného podvodu podľa §

225 Trestného zákona, spáchané v súvislosti s realizáciou Projektu, a zároveň potvrdil Rozsudok ŠTS BB sp. zn. BB-3T 16/2013, ktorým boli obžalovaní uznaní za vinných zo zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností spolupáchateľstvom v jednočinnom súbehu s prečinom subvenčného podvodu spolupáchateľstvom, ktorých sa dopustili tým, že v úmysle vylákať finančné prostriedky, napriek porušeniu povinností vyplývajúcich z článku 3 Prílohy č. 1 k Zmluve o poskytnutí NFP- Všeobecných zmluvných podmienok (ďalej ako „VZP“ a článku 14 ods. 1 písm. c), d), g) ah) VZP, deklarovali ako oprávnené výdavky také, ktoré nespĺňali podmienky oprávnenosti podľa citovaných ustanovení VZP a svojim konaním uviedli do omylu poskytovateľa NFP ohľadom splnenia týchto podmienok vyhotovením a predložením účtovných dokladov, ktoré nereflektovali reálny stav a neumožňovali kontrolu oprávnenosti položiek, a zároveň použili prostriedky NFP na iný ako určený a schválený účel. V rámci trestného konania pred ŠTS BB bolo zistené a preukázané, že konatelia žalovaného v súvislosti s realizáciou aktivít Projektu nakúpili strojové zariadenie (laserové rezacie centrum typ Trulaser 3(BOBE, hydraulický ohraňovací lis CNC typ TruBend 3120 a nožnice na plech typ TruShear 3103 - ďalej spolu ako „strojové zariadenia“) od spoločnosti TRUMPF Slovakia, s.r.o., so sídlom Galovacká 7/3665, 040 11 Košice, IČO 36 197 777, na základe Zmluvy o dodávke mechanických, elektrických a príbuzných výrobkov zo dňa 09.03.2010, ktoré následne v priebehu 7 dní predali spoločnosti BEKAST s.r.o., so sídlom Jasná 5, 048 01 Rožňava, IČO 36 77413, aby ich ešte v ten istý deň od spoločnosti BEKAST s.r.o. odkúpili, ako od víťaza Obchodnej verejnej súťaže realizovanej v súvislosti s Projektom, predstierajúc tak dodržiavanie podmienok stanovených Zmluvou o poskytnutí NFP, čím došlo k navýšeniu ceny strojových zariadení o 183.482,70 Eur a súčasne k použitiu týchto prostriedkov na iný účel, než boli určené, pričom dôvodnosť navýšenia ceny nebola v rámci trestného konania zdokumentovaná a preukázaná. Dňa 08.09.2010 žalovaný predložil poskytovateľovi priebežnú žiadosť o platbu č. XXXXXXXXXXXXXXXX a dňa 28.04.2011 záverečnú žiadosť o platbu č. XXXXXXXXXXXXXXXX, v rámci ktorých bola oprávnenosť výdavkov Projektu deklarovaná účtovnými dokladmi vystavenými spoločnosťou BEKAST, s.r.o., ktorá v skutočnosti v účtovných dokladoch uvedené strojové zariadenie a stavebné práce žalovanému nedodala, čím došlo k porušeniu všeobecne záväzných právnych predpisov, ako aj ustanovení Zmluvy o poskytnutí NFP. Na základe uvedených žiadostí o platbu poskytovateľ uhradil žalovanému dňa 02.12.2010 sumu 305.105,66 Eur a dňa 22.12.2016 sumu 37.541,72 Eur. V nadväznosti na právoplatné Uznesenie NS SR sp. zn. 3To/6/2016 a Rozsudok ŠTS BB sp. zn. BB-3T 16/2013 a nimi preukázané porušenie právnych predpisov v rámci realizácie aktivít Projektu, poskytovateľ listom zo dňa 30.08.2017, ktorý bol žalovanému doručený dňa 04.09.2017, v zmysle článku 9 VZP odstúpil od Zmluvy o poskytnutí NFP. Na základe Žiadostí o vrátenie finančných prostriedkov č. XXXXXXXXXXXXX/ZXX Z. XXXXXXXXXXXXX/ZXX, obe zo dňa 05.09.2017, ktoré boli žalovanému doručené dňa 14.09.2017, poskytovateľ vyzval žalovaného, aby z titulu odstúpenia od Zmluvy o poskytnutí NFP vrátil NFP prijaté do doby odstúpenia od zmluvy v celkovej výške 342.647,36 Eur, v lehote do 06.11.2017. Listom zo dňa 20.09.2017 žalovaný predložil poskytovateľovi svoje vyjadrenie k odstúpeniu od Zmluvy o poskytnutí NFP, v ktorom deklaruje, že dôvody na odstúpenie podľa jeho názoru nie sú dané ani preukázané, nakoľko bol naplnený účel Projektu. Žalovaný do dnešného dňa požadované finančné prostriedky nevrátil.

3. Žalovaný sa k podanej žalobe vyjadril tak, že rozporuje celkový postup žalobcu, ktorý zvolil po zaevidovaní Nezrovnalosti a odstúpení SIEA od Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. Y-XXXSP-XXXX/XXXX/XX zo dňa 28. 4. 2009 (ďalej len „Zmluva o NFP“). V zmysle článku 7.8 Zmluvy o NFP: „Všetky spory, ktoré vzniknú zo Zmluvy o poskytnutí NFP, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo ukončenie sú Zmluvné strany povinné prednostne riešiť vzájomnými zmierovacími rokovaniami a dohodami.“ Žalobca sa nikdy o takéto riešenie veci ani len nepokúsil, hoci o Nezrovnalostiach vedel a zaevidoval ich už v roku 2011. Naopak, po uplynutí 6 rokov bez akéhokoľvek pokusu o zmier a dohodu v zmysle článku 7.8 Zmluvy o NFP od Zmluvy o NFP, nelogicky a v rozpore so Zmluvou o NFP odstúpil. Bol to pritom práve sám žalobca, kto na jednej strane „nadiktoval“ znenie Zmluvy o NFP, jej jednostranné podmienky, vrátane posudzovania okolností, ktoré sú či nie sú dôvodmi pre odstúpenie od zmluvy či posúdenie charakteru porušenia, rôznych kontrolných mechanizmov a pod., na druhej strane sa však týmto znením Zmluvy o NFP sám svojvoľne neriadi a vykladá si ju tak, ako mu to vyhovuje. Napriek ukončenému trestnému konaniu - ktoré žalovaný a jeho konatelia podľa ich úprimného presvedčenia považujú za daň za neskúsenosť s náležitosťami projektu tak výrazného rozsahu - je potrebné poukázať na nasledovné. Aj ŠTS Banská Bystrica v rozsudku sp. zn. BB-3T 16/2013 zo dňa 8. 12. 2015 zvýraznil spoločenskú prospešnosť projektu žalovaného a uviedol, že „zrejme VŠETKY finančné prostriedky boli použité v súvislosti s týmto projektom. To v konečnom dôsledku okrem iného znamená i naplnenie účelu projektu, ktorým bol vznik zmysluplného, ekonomicky

výhodného a pre spoločnosť prospešného výrobného zariadenia, resp. prostredia, ktoré v konečnom dôsledku nepochybne relatívne významným spôsobom zvyšuje mieru zamestnanosti v regióne, kde nezamestnanosť je vskutku vážnym sociálno-spoločenským problémom.“ Aj z tohto dôvodu žalovaný apeloval na žalobcu a pokúšal sa v súlade s článkom 7.8 Zmluvy o NFP viesť so žalobcom rokovania o sporných otázkach, resp. o prehodnotení výšky požadovanej časti vráteného NFP (zodpovedajúcej napríklad zisteniam z trestného konania) tak, aby projekt mohol naďalej plniť svoj cieľ a nedošlo k fatálnym spoločenským dopadom na zamestnanosť v regióne. Urobil tak napriek tomu, že aj v trestnom konaní výška Nezrovnalosti - údajného nároku žalobcu na náhradu škody nebola preukázateľne určená a jej samotná existencia, a o to viac výška bola sporná a nepreukázaná. Urobil tak napriek tomu, že dôvody na odstúpenie od zmluvy nie sú dané ani preukázané a vzhľadom na zistenia z trestného konania ich podľa názoru žalovaného nemožno považovať za podstatné porušenie zmluvy, rovnako ako nie je možné z podaného odstúpenia do Zmluvy o NFP a celkového postupu žalobcu zistiť dôvody, ktoré žalobcu viedli k tomu, aby predmetnú Nezrovnalosť považoval za podstatné porušenie Zmluvy o NFP. Predovšetkým však tak žalobca urobil napriek tomu, že projekt ako taký funguje, plní ciele projektu a je prospešným. Žalobca zistil a zaevidoval nezrovnalosť č. T. XXXXXXXXX prvýkrát už dňa 15. 6. 2011 na základe listu doručeného SIEA z ORPZ Rožňava v správe o zistenej nezrovnalosti zo dňa 30. 6. 2011, ktorú nezrovnalosť následnými správami o zistenej nezrovnalosti zo dňa 4. 1. 2012, zo dňa 18. 4. 2016, zo dňa 2. 11. 2016, zo dňa 3. 11. 2016, zo dňa 23. 2. 2017 a napokon zo dňa 5. 9. 2017 len aktualizoval. Je teda celkom zrejmé, že žalobca o dvoch údajných Nezrovnalostiach vedel už dňa 15. 6. 2011. Žalovaný pritom zvyrazňuje, že správy o zistenej nezrovnalosti ani nekorešpondujú so závermi trestného konania, dokonca sú čo sa týka ich výšky v priamom rozpore so závermi trestného konania. Aj samotný ŠTS Banská Bystrica uviedol, že ANI PREJUDICIÁLNE nemohol riešiť ani neriešil otázku porušenia Zmluvy o NFP ani otázku, či prípadné porušenie zmluvy zakladá dôvody na odstúpenie od zmluvy či možnosť uplatňovať poskytnutý príspevok alebo jeho časť. Je preto paradoxné, ak sa odstúpenie od zmluvy odvoláva len na výsledky trestného konania a cituje rozhodnutia v trestnej veci, ktoré práve okolnosti podstatné pre prípadnú existenciu dôvodov na odstúpenie od zmluvy a uplatňovanie vrátenia NFP či jeho časti neskúmali a nemali za preukázané. Naopak, ŠTS Banská Bystrica výslovne uviedol, že „na vyriešenie tejto otázky je potrebné vykonať množstvo ďalších dôkazov“ pričom je zrejmé „že v rámci tohto prípadu - najmä z dôvodu, že v konečnom dôsledku došlo k naplneniu cieľov financovaného projektu, je zřejmý priestor i na mimosúdne urovnanie prípadne vzniknutých sporov.“ Trestné konanie teda v tomto smere nepreukázalo nič, hoci je odstúpenie od Zmluvy o NFP založené iba a výlučne na jeho záveroch, čo ho v naznačenom smere robí len formálnym postupom žalobcu. Žalovanému preto nie je jasné, ako žalobca bez akejkoľvek ďalšej kontroly a dokazovania dospel k záveru o existencii dôvodov na odstúpenie, tieto si svojvoľne a v rozpore so Zmluvou o NFP posúdil ako podstatné a dokonca v tak výraznom rozsahu, že požaduje vrátenie celého NFP. Vyššie uvedené len zvyrazňuje fakt, že aj závery predchádzajúcich kontrol na mieste SIEA zachytené v Správach z kontroly na mieste č. 1 a č. 2 pritom v zhode konštatovali, že neboli zistené žiadne závažné nezrovnalosti finančného charakteru a kontrolné skupiny schválili výšku oprávnených výdavkov. Čo je však na celej veci najdôležitejšie, právu žalobcu uplatnenému v tomto konaní, ktorého základom je práve odstúpenie od Zmluvy o NFP nemožno z nižšie uvedených dôvodov poskytnúť ochranu. Ako je zrejmé z odstúpenia od Zmluvy o NFP, žalobca od uzavretej Zmluvy o NFP odstúpil listom zo dňa 30. 8. 2017 z dôvodov podľa článku 9 ods. 2.4, písm. c) a j) VZP, teda: - z dôvodu preukázaného porušenia Právnych predpisov SR a EÚ v rámci realizácie aktivít Projektu súvisiacich s činnosťou Prijímateľa, - a z dôvodu porušenia, ktoré je považované za Nezrovnalosť. V zmysle článku 9 ods. 2.7 VZP „V prípade podstatného porušenia Zmluvy o poskytnutí NFP je Zmluvná strana oprávnená od Zmluvy o poskytnutí NFP odstúpiť okamžite, len čo sa o tomto porušení dozvedela.“ Ako už bolo uvedené, žalobca sa o tvrdených pochybeniach žalovaného a vzniku Nezrovnalostí dozvedel preukázateľne prinajmenšom dňa 15. 6. 2011. V súlade s článkom 9 ods. 2.7 VZP bol žalobca z dôvodu týchto Nezrovnalostí oprávnený od Zmluvy o NFP odstúpiť už dňa 16. 6. 2011. Právo na odstúpenie od zmluvy je celkom nepochybne právom, ktoré sa premlčuje. V zmysle § 393 ods. 1 OBZ pri právach vzniknutých z porušenia povinnosti začína premlčacia doba plynúť dňom, keď bola povinnosť porušená, ak nie je pre premlčanie niektorých týchto práv ustanovená osobitná úprava. V zmysle uvedeného bol žalobca (bez oslabenia prípadného práva odstúpiť od zmluvy premlčaním) oprávnený od Zmluvy o NFP odstúpiť, z dôvodu vyššie uvedených porušení zakladajúcich Nezrovnalosti č. T. XXXXXXXXX a č. T. XXXXXXXXX, najneskôr dňom 16. 6. 2015, čo však neurobil. Vzhľadom na uvedené vznáša žalovaný námietku premlčania práva odstúpiť od zmluvy, z dôvodu Nezrovnalosti č. T. XXXXXXXXX a č. T. XXXXXXXXX. Právo žalobcu odstúpiť do zmluvy z týchto dôvodov (ak pripustíme, že vzniklo, čo ale žalovaný odmieta) je preto premlčané a nárokom na jeho základe uplatneným v tomto

konaní nemožno vyhovieť. Žalovaný preto navrhuje, aby súd prvej inštancie podanú žalobu zamietol a žalovanému priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktorého sa zúčastnili len právni zástupcovia strán sporu a ktorý ospravedlnili neúčast' svojich klientov.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinami založenými v spise, a to: žaloba č. I. 1 - 5, systém riadenia štruktúrnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007-2013 č. I. 6 - 9, schéma štátnej pomoci na podporu zavádzania inovatívnych a vyspelych technológií v priemysle a službách č. I. 10 - 17, príručka pre žiadateľa v rámci výzvy na prekladanie žiadostí o NFP č. I. 18 - 38, rozsudok Špecializovaného trestného súdu sp.zn. BB - 3T 16/2013 č. I. 39 - 57, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3To/6/2016 č. I. 58 - 66, odstúpenie od zmluvy o poskytnutí nenávratného fin. príspevku č. I. 67 - 70, doručienka č. I. 71, vyjadrenie k zaslaní správy o zistenej nezrovnalosti z 20.09.2017 č. I. 72 - 74, operačný program konkurencieschopnosť a hospodársky rast č. I. 75 - 87, všeobecné zmluvné podmienky k zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. I. 88 - 89, vyjadrenie žalovaného č. I. 111 - 115, správa o zistenej nezrovnalosti č. I. 135 - 204, vyjadrenie žalobcu č. I. 412 - 419, vyjadrenie žalovaného č. I. 428-430, z čoho zistil tento skutkový stav:

6. Dňa 28.04.2009 uzatvoril žalovaný s Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky v zastúpení Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou, so sídlom Bajkalská 27, 827 99 Bratislava, IČO 00002801, ako poskytovateľom, Zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. Y.-W.-XXXX/XXXX/XX v rámci Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast.

7. Dňa 08.09.2010 žalovaný predložil poskytovateľovi priebežnú žiadosť o platbu č. XXXXXXXXXXXXXXXX a dňa 28.04.2011 záverečnú žiadosť o platbu č. 2XXXXXXXXXXXXXXXXX, v rámci ktorých bola oprávnenosť výdavkov Projektu deklarovaná účtovnými dokladmi vystavenými spoločnosťou BEKAST, s.r.o..

8. Na základe uvedených žiadostí o platbu, poskytovateľ uhradil žalovanému dňa 02.12.2010 sumu 305.105,66 Eur a dňa 22.12.2016 sumu 37.541,72 Eur.

9. Žalobca prvýkrát zaevidoval nezrovnalosť č. T. XXXXXXXX dňa 15. 6. 2011 na základe listu doručeného SIEA z ORPZ Rožňava v správe o zistenej nezrovnalosti zo dňa 30. 6. 2011, ktorú nezrovnalosť následnými správami o zistenej nezrovnalosti zo dňa 4. 1. 2012, zo dňa 18. 4. 2016, zo dňa 2. 11. 2016, zo dňa 3. 11. 2016, zo dňa 23. 2. 2017 a napokon zo dňa 5. 9. 2017 aktualizoval v závislosti s výsledkami trestného konania.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky Uznesením sp. zn. 3To/6/2016 zo dňa 22.02.2017, zamietol odvolanie prokurátorky Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ako aj odvolania obžalovaných V.. M.. S., V.. L.. B. Z. N.. W., proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu pracovisko Banská Bystrica z 8.12.2015 sp. zn. BB-3T 16/2013, v trestnej veci pre zločiny poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 zákona č. 3008/2005 Z. z. Trestného zákona v znení neskorších predpisov a subvenčného podvodu podľa § 225 Trestného zákona, spáchané v súvislosti s realizáciou Projektu, a zároveň potvrdil Rozsudok ŠTS BB sp. zn. BB-3T 16/2013, ktorým boli obžalovaní uznaní za vinných zo zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev spolupáchatelstvom v jednočinnom súbehu s prečinom subvenčného podvodu spolupáchatelstvom, ktorých sa dopustili tým, že v úmysle vylákať finančné prostriedky, napriek porušeniu povinností vyplývajúcich z článku 3 Prílohy č. 1 k Zmluve o poskytnutí NFP- Všeobecných zmluvných podmienok

11. Žalobca listom zo dňa 30.08.2017, ktorý bol žalovanému doručený dňa 04.09.2017, v zmysle článku 9 VZP odstúpil o Zmluvu o poskytnutí NFP.

12. Na základe Žiadostí o vrátenie finančných prostriedkov č. XXXXXXXXXXXX/ZXX a XXXXXXXXXXXX/ZXX, obe zo dňa 05.09.2017, ktoré boli žalovanému doručené dňa 14.09.2017, žalobca vyzval žalovaného, aby z titulu odstúpenia od Zmluvy o poskytnutí NFP vrátil NFP prijaté do doby odstúpenia od zmluvy v celkovej výške 342.647,36 Eur, v lehote do 06.11.2017.

13. Listom zo dňa 20.09.2017 žalovaný predložil žalobcovi svoje vyjadrenie k odstúpeniu od Zmluvy o poskytnutí NFP, v ktorom deklaruje, že dôvody na odstúpenie podľa jeho názoru nie sú dané ani preukázané, nakoľko bol naplnený účel Projektu. Žalovaný do dnešného dňa požadované finančné prostriedky nevrátil no ani žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal, že inicioval konanie o určenie neplatnosti odstúpenia od predmetnej zmluvy. Preto má súd za to, že došlo k platnému odstúpeniu od zmluvy.

14. K námietke žalovaného o neplatnosti odstúpenia od zmluvy žalobcom z dôvodu premlčania súd uvádza, že článok 2 ods.7 Nariadenia Rady ES č. 1083/ 2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 stanovuje:

„nezrovnalosť“: akékoľvek porušenie ustanovení práva Spoločenstva, ktoré vyplýva z konania alebo opomenutia hospodárskeho subjektu, dôsledkom čoho je alebo by bolo poškodenie všeobecného rozpočtu Európskej únie zaťažením všeobecného rozpočtu neoprávnenou výdavkovou položkou, v danej veci došlo k naplneniu pojmových znakov „nezrovnalosti“ upravenej v čl. 2 ods.7 nariadenia č. 1083/2006, preto došlo zo strany žalovaného k porušeniu citovaného ustanovenia.

V porovnaní so všeobecnou úpravou odstúpenia podľa Občianskeho zákonníka - § 517 ods. 1 je úprava v Obchodnom zákonníku prísnejšia, umožňuje však ľahšie odstúpenie od zmluvy v prípade jej porušenia. Občiansky zákonník umožňuje odstúpiť od zmluvy vo všetkých prípadoch omeškania dlžníka, ak mu bola poskytnutá dodatočná primeraná lehota, ktorá márne uplynula. Obchodný zákonník pripúšťa odstúpiť od zmluvy aj dlžníkovi pre prípad omeškania sa veriteľa, Občiansky zákonník takúto možnosť dlžníkovi nedáva, § 522 Občianskeho zákonníka.

Odstúpiť od zmluvy podľa ustanovenia § 345 možno len za tej podmienky, že omeškanie dlžníka alebo veriteľa malo povahu podstatného porušenia zmluvnej povinnosti, pričom tento pojem je definovaný v ods. 2 § 345, oprávnená strana je povinná oznámiť vznik dôvodu na odstúpenie od zmluvy účastníkovi, ktorý je v omeškaní bez zbytočného odkladu potom, ako sa o tomto porušení dozvedela. Zákon nepredpisuje pre odstúpenie, resp. pre oznámenie o odstúpení písomnú formu, teda môže ísť o akúkoľvek formu aprobovanú zákonom (§ 40 ods. 4 Občianskeho zákonníka), ale strana ktorej je oznámenie určené, sa musí o odstúpení dozvedieť. Je preto účelné, aby odstúpenie od zmluvy bolo vykonané písomne a doručené druhej strane nespochybniteľným spôsobom. Výkladovým problémom v súdnej praxi môže byť v praxi termín, bez zbytočného odkladu. V žiadnom ustanovení Obchodného zákonníka ani Občianskeho zákonníka nenájdeme legálnu definíciu uvedeného pojmu. Definícia uvedeného pojmu je uvedená len pri jednom rozhodnutí Parížskej obchodnej komory, kde sa za lehotu bez zbytočného odkladu považovala lehota ôsmich dní, ale bez akéhokoľvek odôvodnenia (išlo o lehotu pre odstúpenie od kúpnej zmluvy). Skutočne bude záležať na okolnostiach každého prípadu, t.j. kedy sa oprávnená strana dozvedela o porušení povinností, ako potom postupovala, čo jej bránilo v skoršom odstúpení od zmluvy (napr. preverovanie okolností prípadu, posudzovanie možnosti odstúpenia, napr. v kolektívnom štatutárnom orgáne, jednanie s druhou stranou o možnosti nápravy a pod.).

Čo je podstatným porušením zmluvy, to vymedzuje ustanovenie § 345 ods. 2 Obchodného zákonníka. Táto norma predstavuje niekoľko hypotéz, možno povedať, že je to hypotéza na hypotézu. Vymedzenie podstatného porušenia zmluvy vychádza z ustanovenia článku 25 vyhl. č. 160/1995 Zb. - dohovor OSN o zmluvách o medzinárodnej kúpe tovaru, podľa ktorého porušenie zmluvy jednou zo strán je podstatné, ak spôsobuje takú ujmu druhej strane, že ju v značnej miere zbavuje toho, čo táto strana je oprávnená očakávať podľa zmluvy iba ak by strana porušujúca zmluvu nepredvídala takéto dôsledky a ani rozumná osoba v tom istom postavení by ich nepredvídala za tých istých okolností.

Podľa Viedenského dohovoru porušenie zmluvy zbavuje oprávneného prospechu, ktorý očakáva, podľa nášho zákona oprávnený, stráca záujem na plnení. Pravdepodobne každému je zrejmé, čo znamená nemať očakávaný prospech zo zmluvy, je však vážnejšie ustanovenie strata záujmu na plnení.

Vo formulári hlásenia - Správa o zistenej nezrovnalosti sp. zn. T. XXXXXXXXX prvýkrát dňa 15. 6. 2011 na základe listu doručeného SIEA z ORPZ Rožňava zo dňa 16.12.2013, je po prvýkrát zmienka o vzniknutom podozrení na nezrovnalosť.

Právo na odstúpenie je v režime práv, ktoré podliehajú premlčaniu, a teda odstúpenie musí byť realizované v príslušnej premlčacej lehote (konkrétna dĺžka sa bude odvíjať od právneho režimu zmluvy, t.j. či ide o aplikáciu Občianskeho alebo Obchodného zákonníka). Časový moment práva na odstúpenie od zmluvy je v tomto prípade potrebné vyhodnotiť v nadväznosti na časový moment, kedy sa mohlo vykonať po prvýkrát - v prípade režimu Občianskeho zákonníka (§ 101), v prípade režimu Obchodného

zákonníka sa aplikuje obdobné všeobecné pravidlo (§ 391 ods. 2 Obchodného zákonníka), Obchodný zákonník však rozlišuje aj ďalšiu podrobnejšiu úpravu časových momentov, pre prípad odstúpenia zrejme najčastejším je situácia, ak ide o právo z porušenia povinnosti, kedy začína premlčacia doba plynúť dňom, keď bola povinnosť porušená (ak nie je pre premlčanie niektorých týchto práv ustanovená osobitná úprava) (§ 393 ods. 1).

Premlčanie je márne uplynutie času, v ktorom bolo potrebné zo strany subjektu právneho vzťahu urobiť určitý úkon.

Podľa § 388 ods. 1 Obchodného zákonníka premlčaním právo na plnenie povinnosti druhej strany nezaniká, nemôže ho však priznať alebo uznať súd, ak povinná osoba namietne premlčanie po uplynutí premlčacej doby. To znamená, že oprávnená strana právneho vzťahu sa môže domáhať svojho už premlčaného práva na súde a súd môže tejto strane toto premlčané právo aj priznať okrem prípadu, že sa povinná strana právneho vzťahu tohto premlčania dovoľá (namietne ho) a dané právo je skutočne premlčané. Výnimku z tejto fikcie tvorí ustanovenie § 388 ods. 2 Obchodného zákonníka, podľa ktorého aj po uplynutí premlčacej doby môže oprávnená strana uplatniť svoje právo pri obrane alebo pri započítaní, ak sa obe práva vzťahujú na tú istú zmluvu alebo na niekoľké zmluvy uzavreté na základe jedného rokovania alebo niekoľkých súvisiacich rokovanií alebo ak sa právo mohlo použiť kedykoľvek pred uplynutím premlčacej doby na započítanie voči nároku uplatneného druhou stranou. Predmet premlčania definuje Obchodný zákonník v § 387 ods. 2, podľa ktorého premlčaniu podliehajú všetky práva zo záväzkových vzťahov s výnimkou práva vypovedať zmluvu uzavretú na dobu neurčitú.

Ak dlžník splnil svoj záväzok po uplynutí premlčacej doby nie je oprávnený požadovať vrátenie toho, čo plnil, aj keď nevedel v čase plnenia, že premlčacia doba už uplynula (§ 389 Obchodného zákonníka). Znamená to, že ak dlžník splní svoj záväzok po uplynutí premlčacej doby, nemôže žiadať o vrátenie takéhoto plnenia a veriteľ nie je povinný dlžníkovi toto plnenie vrátiť. Podľa ustanovenia § 390 Obchodného zákonníka, ak sa premlčí právo uskutočniť právny úkon, účinky tohto právneho úkonu nenastanú voči osobe, ktorá namietne premlčanie. V praxi to znamená, že pri premlčaní práva uskutočniť právny úkon nenastanú účinky tohto právneho úkonu voči osobe, ktorá uplatní námietku premlčania. Námietka premlčania v tomto prípade faktickým uskutočnením úkonu, na ktorý nie je potrebné oprávnenie, ktoré by vyplývalo zo zákona, a uplatnenie takejto námietky teda nemožno premlčať.

Pri právach vymáhateľných na súde začína plynúť premlčacia doba odo dňa, kedy sa mohlo právo uplatniť na súde, ak Obchodný zákonník neustanovuje niečo iné (§ 391 ods. 1 Obchodného zákonníka). Pri právach vzniknutých z porušenia povinnosti začína premlčacia doba plynúť dňom, keď bola povinnosť porušená, ak nie je premlčanie niektorých týchto práv ustanovená osobitná úprava (§ 393 Obchodného zákonníka).

15. Z trestného konania je preukázané, že konatelia žalovaného spáchali zločin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom subvenčného podvodu spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 225 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona v úmysle vylákať finančné prostriedky napriek povinnostiam vyplývajúcim z:

čl. 3 Všeobecných zmluvných podmienok ako neoddeliteľnej súčasť Zmluvy, podľa ktorých je prijímateľ povinný postupovať pri zadávaní zákaziek na dodanie tovarov, prác a služieb potrebných pre Realizáciu aktivít projektu podľa ustanovení § 281 až § 288 Obchodného zákonníka o Obchodnej verejnej súťaži v súlade s podmienkami stanovenými v Príručke pre žiadateľa,

čl. 14 ods. 1/ Všeobecných zmluvných podmienok, podľa ktorých oprávnené výdavky sú všetky výdavky, ktoré sú nevyhnutné na Realizáciu aktivít Projektu tak, ako je uvedený v článku 2 Zmluvy, ktoré spĺňajú podmienky:

písmeno c/ oprávnenosti výdavkov v zmysle príslušnej Výzvy na predkladanie žiadostí o NFP, definujúcej oprávnené výdavky ako výdavky, ktoré sú vzhľadom na všetky okolnosti reálne, správne, aktuálne, a ktoré sa navzájom neprekrývajú,

písmeno d/ zodpovedajú cenám bežným na trhu v čase ich vzniku a v mieste ich vzniku,

písmeno g/ v prípade prác, tovarov a služieb od tretích subjektov boli obstarané v súlade s ustanoveniami Zmluvy a všeobecne záväznými predpismi SR a EÚ,

písmeno h/ boli vynaložené v súlade so Zmluvou, právnymi predpismi SR a EÚ, čo v konečnom dôsledku znamená porušenie povinností právnickej osoby, ktorej sa poskytujú verejné prostriedky v zmysle § 19 ods. 3 zák. č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v nadväznosti na ustanovenia § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka a § 39 a § 41 Občianskeho zákonníka.

16. Niet preto možnosti pochybovať, že konatelia žalovaného svojim konaním naplnili všetky základné znaky skutkových podstát úmyselných trestných činov subvenčného podvodu a poškodovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev a v tejto súvislosti ako aj so samotnou viazanosťou vysloveným právnym názorom vysloveným rozsudkom ŠTS BB 3T/16/2013 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3To/6/2016, zároveň z obsahu rozhodnutí je zrejmé, že žalobca si svoj nárok „na náhradu škody“ uplatnil v trestnom konaní včas, čím sa plynutie premlčacej doby zastavilo. Žalobca bol so svojim uplatneným nárokom odkázaný na občiansko-právne konanie. Napriek vyslovenému názoru ŠTS v BB, že zrejme všetky finančné prostriedky boli použité v súvislosti s týmto projektom, čo v konečnom dôsledku okrem iného znamená i naplnenie účelu projektu, ktorým bol vznik zmysluplného, ekonomicky výhodného a pre spoločnosť prospešného výrobného zariadenia, resp. prostredia, ktoré v konečnom dôsledku nepochybne relatívne významným spôsobom zvyšuje mieru zamestnanosti v regióne, kde nezamestnanosť je vskutku vážnym sociálno-spoločenským problémom, musel v danom prípade súd vychádzať aj zo skutočností, že boli splnené dôvody na odstúpenie od zmluvy zo strany žalobcu, ako aj to že zo strany žalovaného došlo k porušeniu § 19 ods. 3 Zákona 523/2004 použitím NFP na iný účel, ako bol stanovený v Zmluve o poskytnutí NFP. Zároveň je daná zodpovednosť žalobcu aj v zmysle článku 70 NARIADENIE RADY (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 (ďalej ako „Všeobecné nariadenie 1083/2006“), je Slovenská republika ako členský štát zodpovedná za riadenie a kontrolu operačných programov, a v rámci toho za predchádzanie, zisťovanie a naprávanie nezrovnalostí, ako aj za vymáhanie neoprávnene vyplatených súm. Ak sa sumy neoprávnene prijaté prijímateľom nedajú vymôcť, členský štát je zodpovedný za vrátenie stratených súm do všeobecného rozpočtu EÚ. Zodpovednosť členského štátu je pritom daná vždy, bez ohľadu na to, kto nezrovnalosť spôsobil. V zmysle vyššie citovaných trestných rozhodnutí je zodpovednosť konateľov žalovaného daná a žalobca si vzniknutú „škodu“ ktorú je potrebné chápať v širšom zmysle a v súlade s eurokomformným výkladom aj ako neoprávnene prijaté plnenie uplatnil už v rámci trestného konania.

17. Súd na základe vyššie uvedeného dokazovania, citovanej právnej úpravy a úvah ktorými sa pri hodnotení dôkazov riadil, žalobe vyhovel a žalovaného zaviazal na úhradu sumy vo výške 342.647,36 Eur.

18. Podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, vzniká veriteľovi, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti, právo požadovať z nezaplatenej sumy úroky z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve, a to bez potreby osobitného upozornenia.

19. Podľa § 369 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak výška úrokov z omeškania nebola dohodnutá, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania v sadzbe, ktorú ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

20. Podľa § 1 ods. 1 Nariadenia vlády 21/2013 Z.z. sadzba úrokov z omeškania sa rovná základnej úrokovej sadzbe Európskej centrálnej banky platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku zvýšenej o deväť percentuálnych bodov; takto určená sadzba úrokov z omeškania platí počas celej doby omeškania s plnením peňažného záväzku. 15. Podľa potvrdenia Európskej centrálnej banky, ktoré mal súd k dispozícii bola základná úroková sadzba v rozhodujúcom období, t.j. ku dňu vzniku omeškania 0,05% ročne a preto súd priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9,% z dlžnej sumy.

21. Výrok o náhrade trov konania sa je v súlade s ustanovením § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého: (1) Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci; v spojení s ustanovením § 262 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku: (1) O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (2) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

22. Náhrada trov konania bola žalobcovi priznaná vo výške 100 % podľa pomeru úspechu vo veci. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prípustné odvolanie výlučne z dôvodu, že neboli splnené podmienky na jeho vydanie. /§356 písm. b) CSP/

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 373 ods. 4 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie, možno uplatniť za splnenia podmienok podľa § 366 najneskôr v lehote na vyjadrenie k odvolaniu.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Podľa § 277 ods. 1 CSP ak žalovaný z ospravedliteľných dôvodov zmeškal lehotu na podanie vyjadrenia podľa § 273 písm. a), môže podať návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie spolu s vyjadrením. Ak súd, ktorý rozsudok pre zmeškanie vydal, návrhu vyhovie, rozsudok pre zmeškanie uznesením zruší a začne vo veci opäť konať.

U p o z o r n e n i e : ak nebude súdu doručený potrebný počet rovnopisov s prílohami, jeho kópie súd vyhotoví na náklady odvolateľa.

Podľa § 277 ods. 3 CSP návrh podľa odsekov 1 a 2 môže žalovaný podať do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel; o tom žalovaného v rozsudku pre zmeškanie súd poučí.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).